

آبونه شرائطی

ممالک عثمانیه ده سنه لکی (۶۵)، الق
آیلغو (۳۵) غروشدر .

ممالک اجنبیه ده سنه لکی (۱۷)، الق
آیاقی (۹) فرانقدر .

اواره فانه

باب عالی بجاده سنده دائره مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی پشندر .

§

مسلک موافق آثار مع الممنونیه قبول
اولنور . درج ایدله یزیر اعاده
اولونغاز .

الشرایط

سیر ۱۳۳۰

دینی، فلسفی، علمی، ادبی، سیاسی هفته لقی مجموعه اسلامیه در .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

صاحب و مدیر مسئول: ع . اشرف اربیب

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

اخطارات

رساله مزین آلمدینقی کو-ترملک شرطیه
بتون یازیر هر هانکی بر غزته طرفتان
انتباس اولونه یلیر .

§

مکتوبلرک، امضالرک واضح و اوقوناقلی
اولمی و آبونه صره نومروس محترمی
بولونمس لازمدر .

§

ممالک اجنبیه ایچون آبونه اولانلرک
در ساریشک فرانسزجه ده یازلمسی دجا
اولنور .

§

پاره کوندرلدیکی، ان له یه در اولدیغلمک
واضعا ییلدیلمسی دجا اولنور .

فقیر وقتاوی

مفالمات فقیریه :

شریعت اسلامیہ نظرندہ فائضک موقعی

موضوعک اہمیتہ مبنی مقصدہ باشلامازدن اول بوکا دائر بر بندہ
تایخی معلومات سرد ایدہلم :
فائضجیاک اک اسکی ملتلی بیہ آز چوق مشغول ایشدر . اک
قدیم بر مدینتی حائر اولان اسکی مصر لیلرک بیوکارندن « مہنس »
طرفندن وضع و تخریر ایدیلوب پک انسانی بعض احکامی حاوی وسکر
کتابندن عبارت اولان قانونہ کورہ اقراض اولونان ہر ہانکی بر مبالغہ
فائضی اصلاً رأس المالی تجاوز ایدہ مزدی . فرعونلر مملکتک بوقدیم
واضع قانونی ، بولندینی بعض احوال قارشیسندہ فائضک نسبتی بوجورتہ
تحدید ایشکے مجبور قالمشیدی .

اسکی روما ملتندہ فائض مشروع ایدی . رومادہ فائضک نسبتی
سنوی یوزدہ ۱۰ ایدی . حاکم طرفندن وضع ایدیلان مشہور اون
ایکی لوحہ قانونی یوزدہ ۱۰ فائضک مشروعیتی ابنا ایش ایدی .
بویلہ مکتوب بر قانون ایلہ فائضجیاک موقعی تحکیم ایہ تجہ بر چوق
سرمایہ دارلر بانکداراکلہ اشتغالہ باشلامش وفائضک نسبتی یوزدہ ۴۰ .
قدر یوکساتمشلردی . روما حقوتندہ بورجیلر ایچون قبول ایدیلان
احکام ظالمانہ فائضجیاک یوزدن اہالی بی بستون تصدیق ایدیوردی ؛
برچوق کیمسہلر فائضک آغیر لغندن دولایی بورجینی ادا ایدہ میہرک دایندہ
اسیر اولوردی ، بوحال ملتک عصبیاتی تحریک ایتدی . اوقتاویاوس
زمانندہ فائضک نسبتی بالجبوریہ یوزدہ ۴۰ تنزیل ایدلدی .

حضرت عیسانک فائض حقندہ ہیچ بر امر و نہی روایت ایدلہ .
مشدر ، فقط حضرت عیسانک سوزلری و توصیہ لری علی العموم پک
انسانی اولایی ایچون فائضی تصویب ایشی غیر مأمولدر . اللہکی
انجیلرک روایتندہ نظر آ حضرت عیسی دیورکہ : « فقرا حقندہ مالکی
کاملآ ندا ایلیکی کوزینہ یدیرمین ، ہم تلمیذم اولہماز ، قارنیزی
نصل دو بوراجنر ، آرقہ مزہ نہ کیہ جکر دیہ زحمت چکمیکر ! تارلا .
لردہ کی زامباقلر نہ طوقیورلر ، نەدہ چالیش ورلر ، خابوکہ سلیمان بیلہ
دور شوکتندہ اونلر قدر پارلاق کینہ مہ مشدر . سجادہ کی قوشلرہ باقیکر ،
نہ ا کیورلر ، نہ بیچورلر ؛ فقط جناب حق آنلرہ دانما رزق لری ویریبور . »
فقرا حقندہ بوقدر محویت توصیہ ایدن بر پیغمبر فائضی بالطبع عنی الاطلاق
صواب کورہ من .

حضرت عیسانک بر منع صریحی اولمامغلہ برابر اون ایکنجی واون
اوجنچی عصر لردہ اعتبار تجارینک مفقودیتندن دولایی فائض ایلہ پارہ
اقراض ایشک خرسٹیان کلیسای طرفندن منع ایدلدی ، اوزمان بوکچی
معاملات یالکز یہودیلرہ انحصار ایشیدی . یہودیلر بو یوزدن دانما

جنتمکان حضرت ارطغرل ، نسلنک ؛ دولت وسلطنتلہ مظهر وشوکت
واجلال اولاجنی عجبا خاطر بنہ کتیر بر میدی . یا اودودمان معالی عنوان ،
بونعت جلیل الشانی نہ سایہدہ بولدی ؛ غازی مشارالیہ حضرتلری قرآن
حکیمی بر کیجہ صباحہ قادر قاتما ید بین تعظیم و تقدیس لرنده تلاوت
ایتہلرینک مکافات الہیہ سی دکلی ؟ بوتبشیر لاهوتی عثمانلی تاریخندہ
متواتر بیر شہرتلہ آرایش صحیفہ شکران ومحمدت بولومبورمی ؛ بوسلطنت
اسلامیہ نک مؤسس ابدی الاشہاری جنتمقر غازی سلطان عثمان حضرتلری
ایک خطبہ استقلانی تورکلک می یوقسہ اسلامیت نامہ می اوقوتدیلر ؟
قوصوہ ملحمہ کبراسندہ مظفریت وشہادت کبی ایکی نعمت عظمایہ
بیر کوندہ نائل اولان جناب خداوندکار غازی حضرتلری بر کون اول
متفقین اہل صلیبی اردوی ہایونلرینک بش النی مثلی اولدوغنی کورنجہ
کیجہ صباحہ قادر مظفریتی اوغرونہ جناب حقندن شہادتی نمی ایتدیرن
تورکلک میدی یوقسہ اسلامیہ می ؟ مورخ سعدالدین مرحومک خامہ
نظمندن دیکلہ بیکر :

آب روی حیب اکرم ایچین	کربلاہہ روان اولان دم ایچین
شب فرقتندہ اغلایان کوز ایچین	رہ عشقکدہ سورون یوز ایچین
اہل دردک دل حزنی ایچین	جانہ تاثیر ایدن انینی ایچین
ایلہ یار بی لطفکی ہمراہ	حفظکی ایلہ بزہ پشت و پناہ
اہل اسلامہ اول معین وظہیر	دست اعدایی بزدن ایلہ تقصیر
باقہ یارب بیزیم کناہمزہ	نظر ایت جان و دلدن آہمزہ
ایلہ یارب مجاہدینی تلف	تیر اعدایہ قیلہ بیزی ہدف
چشمز صافلہ کرد معرکہدن	جند اسلامی بکلہ ہواکدند
بونجہ بیل سہمی واجتہادیمزی	غزوات ایچرہ یخشیی آدیمری
ایتمہ یارب قہرکلہ تباہ	یوزوی خلق ایچندہ ایتمہ سیاہ
راہ دین ایچرہ بن فدا اولایم	سپر عسکر ہدا اولایم
دین یولندہ بی شہید ایلہ	آخرتدہ بی سعید ایلہ
ملک اسلامی پایمال ایتمہ	منزل فرقہ ضلال ایتمہ
کرمک چوقدر اہل اسلامہ	دیلم کیم ایریشہ انامہ

باقیکر . خلوت نشینان ملکوتی کریمہ بارتائر ایدن ، اللہک (جل شانہ)
اوبی نہایہ دریای مرحمتی خروشہ کتیرن بوعلوی دعای مستجاب ایچندہ
تورکلکک اعلائی نامنہ بر حرف تضرع و نیاز وارمی ؛ « یارب ! شوتورک
اردوسنہ ، شو اوغوزخان احفادیہ نصرت ومظفریت ویر ! تورکلکک
شانی یوکسات ! » دیبورلرمی ؟

جناب خداوندکارک ، ناموش محمدی (عنیہ الصلاۃ والسلام) نام
اقدسنہ نمی ایتدیکی دولت عظمای شہادت ، او اعجازنما خارقہ مظفریتک
- ارباب شرک وضلالہ قارشی - ابدی بر شاہد علویسی اولمق حکمتنہ
مبیدر دینلسہ اصابت ایدیلش اولور .

قوصوہ سحر اسنک سینہ سندن عرش الوہیتہ یوکسلن او مشہد مقدس
قیامتہ قادر صلیبیون ایچین بپرداغ دروزدر .

م . فخرالدین

• دہما دوام ایدہ جک •

خلقك نفرته او غرارلر ، باشلرينه كيدكلرى بوينوزلو سرپوش ايله دائمی برحقارت ايچنده يشارلردى ، فقط بتون بو حقايرتلك انتقامنى ده كنديسنى تحقير ايدنلره اودونج پاره ويردرك آليرلردى . خصوصيه طلب ايتدكلرى فائض غايت آغير اولوردى ؛ فليب او كوست يوزده ۱۴ فائضه مساعده ايتمشيدى . بو فائضك ا كثر يا يوزده ۶۰ و يوزده ۱۰۰ چيقديغى ده واقع اولمشيدى . حتى بر انكليز راهبى ۲۵ ليرا اودونج آلمش ، درت سنه ايچنده ۸۴۰ ليرا فائض ويرمشيدى . مراهجه جيلردن يقايى قورتارمق غايت مشكلدى . بعض شهرلر ، سورلرى داخلنه يهودى قبول ايتمه كك قرار ويرمشلردى . فقط قرالار ، كنديلر يله شريك اولدقلى ايچون ، يهوديلره مساعده تده بولونمشلر ، كنديلردن بوكا مقابل غايت آغير ويركيلر آلمشلر ايدى . آلتون يوركلى ريشارك يهوديلردن آلدىغى ويركى بتون قراللق وارداتك اون اوچده بريغى تشكيل ايتمشيدى . سفيه قرالار اهالى به طرح و تحمیل ايلكه جسارت ايدمه دكلرى ويركيلرى بو صورتله يهودى مراهجه جيلر واسطه سييله طوپلامه قده ايديلر .

كليسائك ثمانتته رغماً بالا آخره خرسيتيانلر تكرار مراهجه جيلغه باشلامشلر ايدى ، اك اول مراهجه جيلغه باشلايان ايتاليانلر اولمشيدى ، چونكه اونلرى روما قانونلرى قورتارييوردى . شو وقوعادن آ كلا . شيلبوركه كليسائك فائضى منع ايتسى فائضجيككى اورته دن قالديردماش ، فقط خرسيتيان ملتك يهوديلر منفعتنه چالشمسنى انتاج ايتمشدر .

خرسيتيان عالمده فائضجيك صوك زمانلرده بك منتظم بر شكاه كوروب كوزلر يمزى قاشديران او محتشم بانقهر هب او مقصدله او وسايه ده ميدانه كتيرلمش و بوتنسيقات بوكونكى عظيم شركتلك وجودينه و بناء عليه ترقيات مدنيه خيلى يارديم ايتمشدر .

اسلاميتك ظهور ايتديكى زمانلرده عربلرده فائضجيك جارى ايدى ، عربستانده اك زياده فائضجيك ايدن يهوديلر اولمشدر . يهوديلر بعدالاسلام دخى اسكى مسلمان خليفه لره پاره اقراض ايتك صورتيله فائضجيك ايتمشلردر . نته كم عباسى خليفه لرندن « مقتدر » اولدقجه سفيه ايدى . او قدر اسرافات و تبذيرات ده بولمش ايدى كه مصارفات دولتدن ماعدا صرف اسراف و تبذير نوعدن اوله رق صرف ايتمش اولديغى پاره نك مجموعى ۷۰ مليون دينار تخمين ايدلمشدر [بردينار ياريم انكليز ليراسنه معادلدر] بونكه برابر مشار اليه عسكر و غلما نى كنديسنه جلب و بنديتلك ايچون نهايت كوبلرغى ، سراى مفروشائى و آلتون اوانيسنى صاتمغه مجبور قالدقن باشقه استقراضه ده مجبور اولمشيدى . وزيرى على بن عيسى ۲۰ فائض ايله يهوديلردن پاره استقراض ايتمش و ويرديكى فائضك مقدارى آيده ۲۵۰۰ درهمه بالغ اولمشيدى [بر درهم بر فرانغه معادلدر] على بن عيسى به پاره اقراض ايدن صرافلر يوسف بن فنحاس ايله هارون بن عمران ناملرنده كى يهوديلر ايدى .

هر شيكك حسن استعمالى اى ، سوء استعمالى فنا نتيجه لر ويرر ،

يهوديلر فائضجيكده ا كثر يا مفرطانه حركت ايتمشلردر . روسيه ده يهودى دشمنانكك شدتلى اولسكك سبب ده بو احتكارلقلى در . روسيه ده يورطى زمانى صراف بر يهودى بر كويلى به سنه باشنده اون الملق شرطيله بش روبله اقراض ايديلور . كويلى پاره يى آلب قابودن چيقه جنى زمان صراف يهودى كنديسنه آجور ، او كا نصيحت ايتكه باشلايلور ، بو پاره ايله كيدوب ويسكى ايجه جكسك دييور ، ويسكى به پاره كى كاملاً ويره جكسك ، اوندن باشقه سرخوش اولوب كيم ييلير باشنده هانه لر كتيره جكسك ، كل شو پاره يى بورجنه محسوباً ويرده هم ملحوظ اولان بو فنالقدن كندى كى محافظه ايت ، هم ده بورجنك ياريسنى ادا ايتمش اول ؛ بوخير خواهانه ؛ نصيحت تاثير ايدرك كويلى آلدىغى پاره يى يهودى به تسليم ايديلور ، هيچ سببسز يهودى به بش روبله بورجلى قاليور .

بزم مملكت مزده زواللى كوييلر يمزه بوكا نمائل نهلر يايديور ، فقط شو فرقه كه بزده بو خصوصه ده كى فعاليت يهوديلردن زياده باشقه اللرده در . يالكز مسلمانلردر كه بوندن ممنوعدر ، اوزوالديلر يالكز ويرلر ، الهمازلر .

صوك عصرلرده خرسيتيانلق عالمده فائضجيك علمدارى اولان سوسيا لستك مسلكى ظهور ايتمشدر . بومسلك اربابى تفصيل وايضاحى شمى مناسب اولسا يان بر چوق اسباب سرديله سرمايه دارلغك و حق وراثتك علمنده اولدقلى ايچون بر نتيجه طبيعيه اوله رق فائضجيككى ده تجويز ايتملر ، فقط بونلردن هر هانكيسى اننه كچيرديكى بر قاچ ليرابى منحصرأ فائضجيك مقصديله تأسس ايدن بر بانقه به توديع ايتديكى پاره نك فائضى چككمكه اصلا تردد ايتمز .

كلهلم فائض حقتنده كى احكام شرعيه به :

فائض ، لسان شرعه ده ، عوضدن خالى اولان وعقد معاوضه ده شرط قلنان فضاه لقدر . يعنى ايكي كيمسه آراسنده وقوعبولان بر عقدده م مقود عليه اولان مالك بدلى و دكرى طرفينجه معلوم و متعين اولديغى حاده تاديه نك زمان و يامكانى خصوصنده اختيار ايديله جك مساعده كارلغه مقابل دينك مقدارى تزييد ايتمكن عبارتدر . مثلاً بر ليرانك بدلى ۱۰۸ غروش اولديغى معاوم ايكن ۱۱۰ غروش و يرلك شرطيله قرض عقد ايدلسه ايكي غروش فضاه لقربادر .

شرع شريف ربانى بعض قيود و شروط ايله حرام قيلمشدر . هانكى نوع ربانك كلياً ممنوع و هانكيسك شهولى و يا جائز اولديغى بسط و تمهيد ايده جكز .

شريعت اسلاميه نظرنده بعض اشخاص آراسنده هر درلو فائض كلياً فقط استثناء جائزدر . نته كم :

- ۱ — افندى ايله كوله آراسنده
- ۲ — دار حريده مسلم ايله حربى آراسنده [طرفين قوليدر]
- ۳ — دار حريده اسلاميتى قبول ايدوبده هجرت ايتيان كمسه ايله مسلم آراسنده [ابوحنيفه قوليدر]

- ۴ — مال شرکتده شرکت مفاوضه ایله اولان شرکا ارسنده
 ۵ — شرکت عنان ایله اولان شرکا ارسنده
 ۶ — دارحربده مسلم اولوبده هجرت ایتمیان مسلمانلر آراسنده ربا
 ممنوع دکلدرد.

ربانک اسباب حرمتی حقیقه علماء اسلام طرفندن برچوق مطالعات
 سرد ایدلشدرد. ازحله :

۱ — ربا، برکیمسه نك لندن مشروع برمانی [بلا عوض] ،
 بلا بدل آلمقدن عبارت اولدینی ایچون حرامدر. فی الحقیقه برکیمسه
 مانلی بلا بدل وقف ایتمک ایسته مز، اومالی وقف وحبس ایتمسه تجارت
 ایدوب اوپاره ایله انتفاع ایدوبیلیر، بوقازانچی ترک ایدوب مانلی حبس
 ایندیکندن طولانی بیچون بر مقدار فضله آلماسون ؟ طرزنده خاطره
 برسؤال تبادر ایدر ایسه ده فقها بوفکری قبول ایتمه مشلدر. فقهایه
 کوره رب المالك بوقازانچی موهمدر ، چونکه قازانایوب پاره یی بلا
 فائده صاقلامسی ده ممکندر . سرمایهی بلا لزوم حبس ایتمکدن ایسه
 آخره (بلاعوض) معاوندته بولنسی ده خیرلی کورولمشدر .

۲ — ربانک منعه سائق اولان اسبابدن بریسی ده تجارت و صنایع
 ترقیسنه مانع اولمشدر . بیوک سرمایه صاحبلی بلاسی و حاضر کلان
 فائض ایله کچنمکه آلیشه جتلی ایچون تنبل اولورلر. تجارت ، صنعت ،
 صناعت کیری قایلر ،

زمانزده جریان ایدن وقوعات بوادعانک عکسنه ثابت اولدینه دائر
 انسانده بر ذهاب حاصل ایدر ، چونکه بر چوق سرمایهلر واردرکه
 فائض جلیق سایه سنده صنایع و تجارتک ترقیسنه خادم اولمشدر . فائض جلیق
 اولمایوبده احبابی سرمایهلری اربانه اقراض و تودیع ایتمسه یدی
 اوسرمایهلر معطل قاله جقدی . حالبوکه فائضه طمع ایدرک اقراض ایتمی
 سرمایهنک برید عاطلین بریدفعاله کچمنی انتاج ایتمشدر . بودوشونجه لر
 طوغری کبی کورونور ، فقط فقهاجه مقبول دکلدرد ، فی الحقیقه شرعاً
 اقراض ممنوع اولمایوب فائض ممنوعدر . ذکر اولان فوائد ایسه
 اقراضدن متولددر .

۳ — ربانک اخلاق و طبايمه خشونتی تولید ایدوب حسن تعاون
 وموالاتی اخلاق ایلشدر . پاره یه احتیاجی اولانلره [بلاعوض] معاونت ایتمک
 لازمدر . معاوندته مقابل برعوض آلنیرسه او معاونتک ماهیت فضیلتکاریسی
 تزلزل ایدر ، حاصل حسن مرحمت فائضک عدم موجودیتی اقتضا ایدر .
 آوروپالیلره باقیایرسه اولنلر خشونت طبی خوش کورورلر .
 انکلتزه نك الك مشهور حکما سندن داروین طرفندن تشهر ایدیلان قاعده
 معلومه موجبنجه دنیاده هر وجود کندی حیاتی تأمین ایچون دیگر
 موجودی احبابه ، یومغه مجبوردر . حیواناتده بویله ، انسانلرده بویله ،
 حکومتلر ، ملتلرده بویله در . مثلاً انسان حیاتی تأمین و ادامه ایتمک
 ایچون برطاقم نباتاتی ، حیواناتی بوغازلایوب بیرحانه یومق مجبوریتنده در .
 بوقاعده انسانلرک یکدیگری آراسنده ده جاریدر ؛ موقع اقتصادسی

تأمین ایتمک ایتمیان قوتیلر وفعاللر ، ضعیفلی و بجریکمزلی یومغه
 چالیشیرلر . داروینه کوره بویله اولسی ایدر ، قوتیلر وفعاللر غلبه
 ایتمی ، مسکین و ضعیفلر احما اولنلی در . اوکا کوره نه زمان قوتلی افراد
 وملتلر چوغالوب ضعیف و مسکین افراد وملتلی کاملاً احما ایدرلرسه
 اوزمان موجود قالان ملتلر ده مسعود اوله جق و دنیاده کی ترقیاتده
 ده زیاده آرته جقدر . ضعیفلر علمی بحضور ایتمکدن بشقه بر شیئه
 یارامازلر . داروینک وضع ایتمش اولدینی بواساسات آوروپا ملتلرینک
 ذهنیتنه حاکمدر ، اوراده حیات محشر آسادر . هرکس کیجه لی کوندوزلو
 چالیشور ؛ مغلوب و محرو اولماق ، حیاتی ادامه و تأمین ایتمک ایچون
 هیچ بر فردک توقف ایدرجهک ، قهوه خانه لرده اولدیره جک بوش
 زمانی یوقدر .

فردلر بویله اولدینی کبی ملتلرده بویله در . داروینه کوره برحیاتی
 فوق العاده وفعاللر یشامیان هر ملت ، یا اوحیاتی قبول ایتمی و یا خود
 بر آن اول اورته دن قالدیرلملیدر .

آوروپا افکار علمیه سنه حاکم اولان داروینک بوقواعدی حسن
 تعاون و مواخانه منافی اولدیندن ناشی فقها سزک افکار یله تامیله ضددر .
 فقه نظرنده ربا ایکی نوعدر : برنجیسی ربا النسیه . ایکنجیسی
 ربا الفضلدر .

ربا النسیه اسلامیتک شرفظهور ایتمکی زمانلرده عربلر آراسنده
 جازی و متعارف اولان فائضدر . بوقائض اسکی بر عقددن متولد بر دینک
 مین بر مدت تأجیلی ایچون آنان عوض دن عبارتدر . مثلاً بن سیمونه
 ۱۰۰۰ غروش بورجم وار ، وعده سی حلول ایتمش ، کانون ثانی ابتداسنده
 تأدیه ایتمک لازم ، حالبوکه جیده بشپاده یوق سیمون انندی یه بالاراجمه
 دینی بر مدت ده تأجیل ایتمی طلب ایدریم . سیمون انندی بورجامی
 لطفاً قبول ایدوب دیرکه : پک اعلا ، سکا مارته قدر بر مهلت ویریم ،
 فقط مارتده ۱۲۰۰ غروش تأدیه ایدرجهک ! بن بو تکلیفی چار ناچار
 قبول ایدریم . مارت کلیر ، بنده یته بشپاره یوق ! سیمون انندی یه اسکی
 رجامی تکرار ایدریم ، اوتوز غروش ده ضم ایدوب ایکی آی ده مهلت
 ویرر . بورچالر وضملر بر قالج دفعه تکرار ایدر و سیمون انندی یه
 ۱۰۰۰ غروشدن عبارت اولان بورجم ایکی اوج سنده بیک غروشی
 کچر . ایشته ربا بالنسیه نك شکلی بو طرزدر . بوشکلده کی ربانک
 حرام اولدیننده بالجه ائمه و فقهای اسلام اتفاق ایتمشدر . بوقائض ،
 مضر ، خانمان سوندیریجی بر بلاددر . آیات کریمه و احادیث شریفه ایله
 ممنوع و حرام اولان فائض ، بودر . فائضک بونوعی اشیانک کافه سنده
 و هر زمان جاری و حرامدر .

فائضک فقهه نظراً ایکنجی نوعی ربا الفضلدر . بوربا بالکز حین
 عقدده بلا عوض وضع ایدیلان فضله در . بونوع فائضک ممنوعیتی
 حقیقه ائمه و فقهای اسلام متفق دکلدرد .

اسامه و ابن عباس حضراتنه کوره ربا الفضل جائز و حلالدر .
 «أما الرباء فی النسیه رواه مسلم والطحاوی» ، «لارباء الا فی النسیه» رواه

البخاری والطحاوی، «حدیث شریفی منہی اولان ربانک آنحق رباء الذسیئہ اولدیننی اثبات ایدیور. نسائی وابن ماجہ حضرتانک روایت ایتدکاری حدیث شریفہ نظراً صرافلق نصل اولوزسه اولسون جائز اولیور. بعض تابعینہ وائمہ ظاہریہ بہ کورہ ربا الفضل بالکفر اشیاہ ستنک مبادلہ سنده حرامدر، سائر اعیانہ ربا الفضل جاری اولماز. ائمہ اربعہ بہ کورہ اشیاہ ستنک ماعداسنده ربا جاری اولوز. فقط ماعدانک نہ اولدیننی مختلف فیہدر. مثلاً امام شافعی بہ کورہ بالعموم [مطعوعات]، امام مالکہ کورہ [قوت مدخر] اولان شیلر اموال ربویہ نندز. بعض فقہایہ کورہ کندیسندن انتفاع ایدیان ہر شی اموال ربویہ نندز.

امام اعظم ابو حنیفہ حضرت تلمینہ کورہ کیلہ ایلہ اولچولہ بیلن ووزن ایلہ طاریہ بیلان اعیان اشیاہ ربویہ ندر. بر عمدہ ربا جریان ایتک ایچون مبادلہ ایدیان اعیان، وزنی ویا کیلی اولمق و ہمہ در برجنسندن بولمق شرطدر. اگر تو ایکی شرطدن برینی موجود اولمازسه ربا الفضل جریان ایتز. مثلاً یورطہ مبادلہ سنده براز فضل قبول ایدلسہ امام اعظمہ کورہ ربا اولماز. چونکہ یومورطہ لر ہر نہ قدر برجنسندن ایسده نہ کیلہ ایلہ، نہ دہ وزن ایلہ صایان اموال دن د کدر. یومورطہ عدد اعتباریلہ صایدیننی ایچون عددیاتدن در. کذلک امام اعظمہ کورہ ربا جریان ایددجک اعیانک برجنسندن اولسی شرط اولدینندن لیرالیلہ مجیبہ، یہنک مبادلہ سنده ربا الفضل جریان ایتز. برکیسہ دیگرینہ ویردیکی آلتون پارہ بہ مقابل براز فضل ایلہ کوش پارہ آلسہ بو فضلہ حالدر. زیرا مجلہ نک ۱۶۲۶ نجی مادہ سندن دخی منہم اونہ جنی اوزرہ آلتون ایلہ کوش فقہایہ نظراً باشقہ جنسندن اولدق لرندن امام اعظم حضرت تلمینک اتحاد جنسیت شرطی موجود دکلدر.

[الذهب بالذهب والفضہ بالفضہ الخ] حدیث شریفی آلتون، کوش، بغدادی، آریہ، خورما و طوزدن عبارت اولان آلتی شینک اموال ربویہ دن اولدیننی تنصیص ایلمکدہ در. حدیثک عبارۃ شریفہ سسنہ نظراً بواشیادہ ربا الفضل جریان ایتک ایچون امام اعظم حضرت تلمینک اجتہاد لری و جہلہ اتحاد جنسیت ایلہ وزن وکیل شرطدر.

سورۃ آل عمرانہ [لاتأکلوا الربا اضعافاً مضاعفہ] آیت جلیلہ سنک معنای صریح منہی موجبہ شریعت اسلامیہ درہ ممنوع و حرام اولان ربا، حقیقۃ منفور و اضعاف مضاعفہ بہ بالغ و بک ظالمانہ اولان فائض مضاعفدر. فائض حقندہ وارد اولان سائر آیات جلیلہ ہر نہ قدر ممنوعیت مطلقہ افادہ ایدیور ایسہ لرده اشبو آیت کریمہ درہ موجود [اضعافاً مضاعفہ] قید شریفی مطلق اولان دیگر آیات کریمہ نک تضمن ایتدکاری معنای مطلق لری تقیید ایلمکدہ اولدینندن حرمت قطعہ فائض مضاعفہ محمولدر.

ایتام و نقود موقوفہ ادارہ لرندہ، فائضی بلاذکر المواقیچون اقراضی علی العموم بیع عینہ بہ ربط ایدر لر. بیع عینہ بر قاج شکلدہ جریان ایدر. مثلاً ولی افندی نک بکر افندی بہ اون غروش اقراض ایدوب بر

سنہ سوکرہ اون ایکی غروش آلمسی آرالرندہ تقررایدر، قبول ایدیلان بوفائضک اسمنی ذکر ایتیوب ولی افندی بکر افندی یہ ۱۰ غروش قیمتندہ کی برمالی اون ایکی غروشہ بیع ایدر، بکر افندی دخی او مالی۔ آلدان دیننی بیہرک۔ اون ایکی غروشہ بالقبول بازاردہ صاتاراق ائمانی اولان اون غروشی الہ ایدر. بالآخرہ وعدہ سی حولندہ ولی افندی بہ اون ایکی غروشی تأدیہ ایدر. ویردیکی بوایکی غروش فضلہ فائض اولماز. ایتام و نقود موقوفہ ادارہ لرندہ بیع عینہ نک باشقہ بر شکلی تطبیق اولنور: مثلاً یوز غروش اقراض ایدیلہ جک، ۱۰ غروش دہ فائض آنہجق، جمماً ۱۱۰ غروش، ۱۰۰ غروش رأس المال آیریحہ اقراض ایدلکدن سوکرہ برابرندہ ۱۰ غروشہ مقابلدہ بر نسخہ علی افندی فتوایی ویا بر مندیل صایایر و مستقرض علی افندی فتوایی صانون آلدقندن سوکرہ ادارہ بہ ہبہ ایدر. بو صورتلہ جہت قرضدن ۱۰۰ و کتاب بدلی اون کہ جمماً ۱۱۰ غروش بورجلی اولوز.

عصریمزک اقتصادیاتنہ حاکم اولان ربا الفضل اساساً و ذاتاً حرام اولیوب آنحق ربا النسئیہ بہ وسیلہ اولمق تہلیکہ سی زائل اولمق ایچون حرامدر. نتہ کم محقق شہیر ابن قیمک تحقیق دہ بومرکز ددر. شوخالدہ ربا الفضلک حرام اولدیننہ قائل فقہا بولونمقلہ برابر مادام کہ ذاتاً حرام اولسی ایجاب ایتیور، اقتضایہ منہی حلال قیلنسی فقہای مشارالہمک اجتہادینہ دخی مخالف اولماز. اساساً ائمہ کرامدن ولویالکزر برینک اجتہادینہ توافق ایتسون، مادام کہ جائز اولدیننہ قائل اولان ابن عباس حضرت تلمی کی بیوک بر امام واردر، ربا الفضلک خلال اولدیننی اعلان ایتک مستلزم ضلالت اولماز، واه اعلم بالصواب.

کدک پاشا: علیچہ زادہ

ہارون

سبیل الرشاد

مقالہ کزک احکام شریعیہ عائد اولان قسمنک مأخذی: دارالفنون معلم لرندن اسماعیل حق بکک حقوق فاکولتہ سی ایچون تحریر ایتدیکی اصول فقہ درسلری اولمغلہ، مساعدۃ علیہ لرکزہ اغتراراً، آنحق بو قسمدہ اصلنہ کورہ بعض کوچک تصحیحات اجرا اولمشدیر.

تراجم الرجال

ایزمیری

مولانا محمد بن ولی بن رسول

علمای اسلامیہ آراستندہ (مرآت محشمی) شہرتیلہ بنام احاطۃ علیہ صاحبی افاضل امتدن بتخصیص فقیہ بردات فضائلہ مات اولوب (قیر شہر) لیدر. مقدمات علمی و طنتندہ بعدالتعلم (استانبولہ) ہ